

Такриз

**ба автореферати диссертатсияи Муҳаммад Саъдӣ Абдурахмон дар мавзуи
«Рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ дар раванди
идоракунии давлатӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти
дараҷаи илмии доктори илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 –
Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ**

Автореферати диссертатсияи Муҳаммад С.А. ба таҳқиқи рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбаркунии сиёсӣ дар раванди идоракунии давлатӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида шуда, пажӯҳиши илмии мубрам ва саривактӣ мебошад. Дар шароити равандҳои муосири сиёсӣ, ки бо шиддатнокии чараёнҳои иттилоотӣ ва нақши афзояндаи сармояи рамзӣ тавсиф мешаванд, фаҳмиши механизмҳои истифодаи рамзҳои сиёсӣ барои идоракунии самараноки давлатӣ ва ҳифзи суботи сиёсӣ аҳамияти махсус пайдо мекунад.

Тавре аз таҳлили амиқи мазмун ва муҳтавои таҳқиқоти диссертатсионӣ бармеояд, муаллифи он тавонистааст рамзҳои сиёсӣ, вазифаҳо ва нақши онҳоро дар заминаи низоми сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамаҷониба нишон диҳад. Дар автореферати диссертатсия хусусиятҳои хоси истифодаи рамзҳои сиёсӣ дар шароити давраи гузариш ва бунёди давлати миллӣ воқеъбинона инъикос гардидаанд. Дар ин радиф, бояд қайд намуд, ки мубрамии мавзуи таҳқиқот ба зарурати дарки таҷрибаи истифодаи рамзҳои сиёсӣ дар раванди муттаҳидсозии ҷомеаи Тоҷикистон, ташаккули хувияти миллӣ ва таҳкими легитимияти ҳокимияти давлатӣ вобаста аст.

Дар кори таҳқиқотӣ фаҳмиши возеҳи муаллиф оид ба муносибатҳои асосии назариявӣ нисбат ба омӯзиши рамзҳои сиёсӣ нишон дода шудааст. Дар раванди таҳқиқот муаллиф асарҳои муҳаққиқони ватанӣ ва хориҷиро, ки бевосита ба мавзуи мазкур бахшида шудаанд, мавриди истифода қарор дода, дар навбати худ таърифи мушаххаси истилоҳҳои «рамзи сиёсӣ», «сафарбаркунии сиёсӣ», «хувияти миллӣ», «идоракунии давлатӣ»-ро пешниҳод гардонидаст. Истилоҳҳои номбурда аз ҷониби муаллиф дар қолабҳои илман асосноки назариявӣю концептуалӣ истифода гардида, ҳамаҷониба таҳлилу баррасӣ шудаанд. Асосҳои назариявии устувори таҳқиқот дар нвбати худ ба муаллиф имкон додаанд, ки таҳлили амиқи маводи эмпирикии пажӯҳишро анҷом диҳад.

Заминаи эмпирикии таҳқиқот таҳлили санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ, ҳуҷжатҳои сиёсӣ, маводи воситаҳои ахбори омма ва ҳамсони онҳоро фарогир мебошад. Истифодаи сарчашмаҳои гуногуни иттилоот ба муаллиф имкон додааст, ки ӯ равандҳои ташаккул ва татбиқи рамзҳои сиёсиро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамаҷониба омӯзад ва объективона баҳогузорӣ мояд.

Навгони илмӣ таҳқиқот, тавре ки дар автореферат ба мушоҳида мерасад, таҳлили ҳамаҷонибаи рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбаркунии сиёсӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Дар таҳқиқот хусусиятҳои хоси истифодаи рамзҳои сиёсӣ дар раванди идоракунии давлатӣ бо назардошти махсусиятҳои таърихӣ, фарҳангӣ ва иҷтимоӣ-сиёсии ҷумҳурӣ пешниҳод карда мешаванд.

Таснифоти рамзҳои сиёсӣ ва таҳлили вазифаҳои онҳо дар низоми сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки онро муаллиф пешниҳод кардааст, барои мутахассисони соҳаи сиёсатшиносӣ, ҷомеашиносӣ ва идоракунии давлатӣ аҳамияти муҳими илмӣ ва амалиро доро мебошанд.

Хулосаҳои зерини муаллифи кори диссертатсионӣ дар мавриди мавҷудият ва ҷаҳоннокии рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ илман асосноканд ва қобили қабул мебошанд:

- дар самтҳои муҳими идоракунии давлатӣ рамзҳои сиёсӣ ифодагари мутамаркази ғояи сиёсӣ мебошанд, ки дар шакл хеле одӣ менамоянд;

- рамзи сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ маъноӣ дучониба дорад: якум, барои ҷомеа иттилоотӣ, дуум, барои онҳое, ки идораи ҳокимияти сиёсиро амалӣ мекунанд, воситаи муҳимтарини изғори идеяҳо мебошанд;

- аз ҷиҳати вазифавӣ рамзҳои сиёсӣ нишонаи дастгирӣ ё аз даст додани идеяи асосӣ дар ҷомеаро доранд;

- рамзҳои сиёсӣ нишондиҳандаи маъруфияти идеяҳои тарғиботи идоракунӣ мебошанд.

Иловатан бар ин, аҳамияти амалии натиҷаҳои таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки натиҷаҳои бадастомадаро дар раванди таҳияи стратегияҳои идоракунии давлатӣ, баланд бардоштани самаранокии сафарбаркунии сиёсӣ ва таҳкими ҳувияти миллии истифода бурдан мумкин аст. Инчунин, натиҷаҳои таҳқиқотро дар раванди таълим зимни тайёр кардани мутахассисон дар соҳаҳои сиёсатшиносӣ, сотсиология ва идоракунии давлатӣ истифода бурдан мумкин аст.

Ҳамзамон, баъзе масъалаҳоеро низ қайд кардан зарур аст, ки ҳангоми омӯзиши ин мавзӯ таваҷҷуҳи иловагиро талаб мекунанд. Аз ҷумла, муайян намудани меъёрҳои ҷудокунӣ рамзҳои сиёсӣ ва таснифи онҳо низ зарурат дорад. Инчунин, таҳлили ҳамаҷонибаи нақши рамзҳои сиёсӣ дар ташаккули ҳувияти миллии ва муттаҳидсозии ҷомеаи Тоҷикистонро амиқтар намудан ба мақсад мувофиқ мебошад. Баррасии таъсири равандҳои ҷаҳонишавӣ ба тағйирёбии рамзҳои сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳим ба назар мерасад. Аммо эродҳои мазкур сатҳи арзиши илмӣ таҳқиқоти довталабро коҳиш намедиханд.

Зеро таҳқиқоти диссертатсионӣ пешниҳодшуда ба мавзӯи ниҳоят муҳим ва мубрам – таҳқиқи нақши рамзҳои сиёсӣ дар раванди сафарбаркунии сиёсӣ ва идоракунии давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида шудааст. Дар шароити тағйирёбии системаҳои сиёсӣ, ҷаҳонишавӣ ва афзоиши таъсири иттилоотӣ, омӯзиши андозагирии

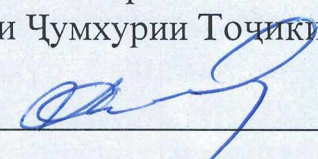
рамзии сиёсат аҳамияти махсус пайдо мекунад. Таҳқиқоти мазкур барои фаҳмидани механизмҳои ташаккули ҳувияти сиёсӣ, таъмини легитимияти ҳокимият ва таъмини суботи иҷтимоӣ саривақтӣ ва зарурӣ мебошад.

Дар маҷмӯъ, кори диссертатсионии пешниҳодшуда як таҳқиқоти мустақил, пурра ва илмӣ мебошад, ки ба талаботи диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои сиёсӣ ҷавобгӯ аст. Бо вучуди камбудихо ва шарҳҳои зикршуда, кори диссертатсионии мазкур барои мутахассисони соҳаи илмҳои сиёсӣ, сотсиология ва фарҳангшиносӣ аҳамияти зиёд дорад.

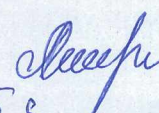
Муаллифи диссертатсия худро ҳамчун муҳаққиқи баркамол нишон дода, дар соҳаи назарияи сиёсӣ ва методологияи тадқиқот дониши амиқ пешниҳод намудааст. Кори илмии докталаб бо забони илмии соҳаи сиёсатшиносӣ навишта шудааст, бо сохтори мантиқӣ ва пайдарпайии баён аз дигар корҳо фарқ мекунад.

Ҳамин тариқ, қайд намудан мумкин аст, ки таҳқиқоти диссертатсионии Муҳаммад Саъдӣ Абдурахмон дар мавзӯи «Рамзҳои сиёсӣ ҳамчун технологияи сафарбарнамоии сиёсӣ дар раванди идоракунии давлатӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ ба талаботи муқаррарнамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои сиёсӣ мебошад.

Муқарриз:

Директори Муассисаи давлатии “Пажӯҳишгоҳи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли”-и Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон,
доктори илмҳои сиёсӣ
Маҳмадбекзода Моёншо Шодмон

Имзои доктори илмҳои сиёсӣ Маҳмадбекзода М.Ш.-ро тасдиқ менамоям.

Нозири шӯъбаи кадрҳо Султонбекова С.

15.04.2025г.